



DIGITÁLIS TERMÉKÚTLEVÉL

A GS1 szabványok
támogatásával



MINDEN, AMIT TUDNI ÉRDEMES



Az Európai Unió elkötelezett abban, hogy 2050-re a világ első klíma-semleges régiójává váljon. Ennek érdekében kidolgozták a Zöld Megállapodást és számos más jogszabályt, köztük a fenntartható termékek környezetbarát tervezéséről szóló új rendeletet (ESPR). E politika egyik fő eszköze a digitális termékútlevél, angolul Digital Product Passport (DPP).

A DPP a termékek teljes életciklusa során lehetővé teszi az összes releváns információ megszerzését, így központi szerepet tölt be a paradigmaváltást szorgalmazó körforgásos gazdaságban is, és a jelenlegi „vedd meg és dobd el” rendszer átalakítását javasolja, valamint a termékek és alkatrészek minél hosszabb idejű újrahasznosítására és újrafelhasználására összpontosít.

Az ESPR-ről és a digitális termékútlevélről szóló jogszabály még véglegesítés alatt áll, de ebben a szakaszban már ismert, hogy szinte valamennyi tevékenységi ágazatban - kivéve az élelmiszereket, a takarmányokat, a gyógyszerkészítményeket és a gépjárműveket a típusjövahagyásra vonatkozó jogszabályokban már meghatározott követelmények tekintetében valamennyi termékre és alkatrészre alkalmazni fogják, ami az Európai Unión belül a termékek előállításában és forgalmazásában részt vevő valamennyi gazdasági szereplőre hatással lesz.

Új jogokat és kötelezettségeket teremt a vásárlók és az eladók számára, egyszerűsíti a folyamatokat, és végső soron javítja a fogyasztói élményt. Egy ilyen mechanizmus bevezetése befektetést igényel a cégek részéről, de a GS1 szabványok segítenek az átállás megkönnyítésében.

A GS1 már jelentős utat járt be és rendelkezik a sok éves tapasztalata során szerzett tudással, ugyanakkor a helyszínen is jelen van a multidiszciplináris csapatokkal, amelyek a DPP bevezetésének leghatékonyabb módját tanulmányozzák.

MI AZ A DIGITÁLIS TERMÉKÚTLEVÉL?

- Ez egy olyan mechanizmus, amely elektronikusan regisztrálja, feldolgozza és megosztja a termékinformációkat a gyártók, a vállalkozások, a hatóságok és a fogyasztók között.
- Hiteles, strukturált és könnyen elérhető adatokat nyújt az egyes termékek jellemzőivel és összetevőivel kapcsolatban, legyen az az alapanyagok származási helye, a gyártás módja, illetve más fontos információ.
- A digitális termékútlevél célja, hogy leegyszerűsítse a digitális hozzáférést a fenntarthatósággal, a körköröséggel és a jogi megfeleléssel kapcsolatos releváns termékspecifikus információkhoz.
- Adott esetben nyomonkövethetőségi információkat is tartalmaz.

A gyártóknak és a termelőknek meg kell adniuk néhány alapvető információt, például a termék törzsadatát, de például a CO₂-kibocsátást és a fokozottan veszélyes anyagok jelenlétére vonatkozó adatokat is. Az ellátási lánc mentén a többi szereplő hozzáadhat más típusú információkat is, egészen addig a pontig, amíg a termék eljut a végső fogyasztóhoz, és amelyek egy későbbi szakaszban a javítással vagy újrahasznosítással foglalkozók számára is hozzáférhetővé válnak, akik frissíthetik a termékútlevélhez kapcsolódó adatokat.

MIÉRT ÉPPEN A DIGITÁLIS TERMÉKÚTLEVÉL?

Fogyasztóként az életünk egyre inkább a digitalizáció felé halad, bár a fizikai tárgyakat továbbra is használjuk. Tehát a technológiától való függőségünket az előnyünkre kell fordítanunk. Egy azonnal elérhető termékazonosító dokumentum garantálja a kényelmet, biztonságot és hasznosságot.

A digitális termékútlevél célja, hogy a teljes értéklánc mentén egyszerűsítse és optimalizálja a folyamatokat, a termék teljes élettartama alatt (akár magát a terméket is túlélheti), végső soron javítva azoknak az életét, akik a terméket előállítják, eladják, fogyasztják, felügyelik, javítják és szétszerelik.

HOGYAN MŰKÖDIK?



MIRE TERJED KI?

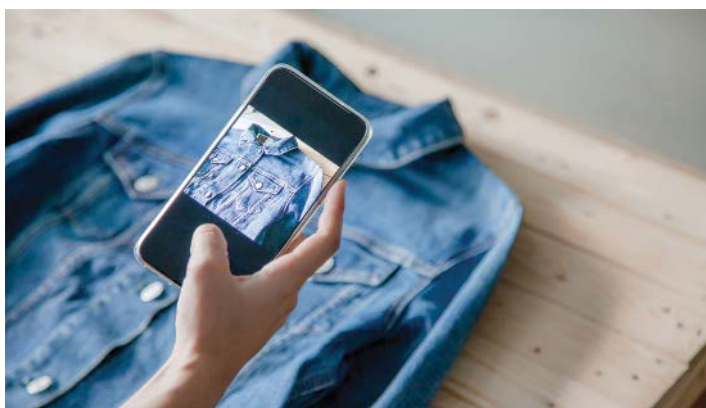
Az európai térségben forgalmazott valamennyi releváns terméket és azok alkotóelemeit digitális termékútlevélhez kell kötni, vagyis azokat a termékeket, amelyeket az EU-n belül és kívül gyártanak. Ez a gazdasági szereplő felelőssége, vagyis azé a vállalaté, amely a terméket a rendelet és az ágazati jogi aktusok (az úgynevezett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok) hatálybalépését követően először hozza forgalomba az európai piacon. Ennek következtében nem csupán az európai vállalatok érintettek, de a világ minden tájáról származó, az európai piacra exportáló beszállítók is.

Az első szakaszban a textil és lábbeli, az építőipar, az elektromos járművek és ipari akkumulátorok, a játékok, a mosó- és tisztítószer, valamint a vas és acél áruk tartoznak a hatálya alá, de a rendszer gyakorlatilag minden ágazatra kiterjed majd (kivéve a gyógyszerkészítmények, az élelmiszerek és a takarmányok). Így 2030-ra már minden valószínűség szerint több, mint 14 milliárd termék fog rendelkezni digitális termékútlevéllel.

Lapozzon tovább az Európai Bizottság előtt álló végrehajtási feladatok, valamint a Bizottság által prioritásként kezelendő termékcsoportok átfogó listájáért.

VÁRHATÓ BEVEZETÉS

- A Bizottság az ESPR munkaterve szerint fog eljárni. Az átállás az ESPR hatálybalépését követő 9 hónapban várható (vagyis kb 2025 Q1-Q2-ben).
- A társjogalkotók előre kijelöltek néhány termékcsoporthoz, amelyeket a Bizottság prioritásként fog kezelni:
Vas & acél > alumínium > textil, jellemzően ruházat és cipő > bútortart, beleértve a matracokat is > gumi-abroncs > tisztítószer > festékek > kenőanyagok > vegyszerek > energiával kapcsolatos termékek > IKT termékek és más elektronikai eszközök
- A Bizottság fenntartja magának a jogot, hogy termékcsoporthoz vegyen fel vagy távolítsa el az ESPR munkatervből, de minden egyes döntést meg kell indokolnia.



MIK A DIGITÁLIS TERMÉKÚTLEVÉL ELŐNYEI?

- A még hatékonyabb újrafelhasználással és újrahasznosítással csökkenti a környezeti hatásokat a gyártásban és az ellátási láncban.
- Növeli az átláthatóságot, javítja a nyomon követhetőséget.
- Kivédi a termékhamisítást és növeli a termékbiztonságot.
- Javítja a termelékenységet, új üzleti modelleket és lehetőségeket teremt.
- Felgyorsítja a digitális átállást és megnyithatja az utat egy igazságosabb társadalom felé.
- Lehetővé teszi a vállalatok számára az európai piacon történő beszerzést.

KIK SZÁMÁRA JÁR ELŐNYÖKKEL?

- Ipar: új lehetőségek, új modellek, jobb adatkezelés, termék optimalizáció, egyszerűbb folyamatok.
- Szabályozó testületek: hatékonyabban ellenőrizhető, hogy a vállalatok és a termékek megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak.
- Fogyasztók: több információ áll rendelkezésre a fenntarthatóbb döntések meghozatalához.





MIKOR LÉP HATÁLYBA?

- A 2024. évi Európa-parlamenti választásokat követően az Európai Unió kidolgozza az alapvető termékadat kritériumokat.
- 2027-től kezdődően részletesebb, szektorspecifikus előírások várhatók.
- 2030-ra a jogalkotási folyamat lezárul, és a digitális termékútlevelel teljes mértékben működik.

Bár a rendelet még nem lépett hatályba, a vállalatoknak el kell kezdeniük a bevezetést, mivel a gyártóknak már most is lehetőségük van arra, hogy alapvető információkat adjanak termékeikről. Ez nemcsak az átállást könnyíti meg, mire kötelező lesz, hanem jelentős versenyelőnyt is adhat a vállalatok számára.



HOGYAN KELL MEGVALÓSÍTANI?

Olvassa be a QR-kódot, hogy lássa, hogyan néz ki a gyakorlatban!



A digitális termékútlevelel bevezetése jelentős változás, amely alapjaiban fogja felrázni a nemzetközi kereskedelmet. Az Európai Bizottság rendeletjavaslata hangsúlyozza a nyílt szabványok fontosságát, amelyekkel az útlevelek egymással kölcsönösen átjárhatók. A GS1 a tevékenységével és megoldásaival már régóta ebbe az irányba halad:

- A GS1 azonosítókat, mint például a GTIN számot már nagyon sok vállalat használja.
- Jól ismeri az Európai Unión belüli és azon kívüli érdekelt feleket.
- A GS1 több mint 50 éve elkötelezett a szabványosítás, az ipar támogatása és a digitális átállás elősegítése mellett.
- A GS1 rendelkezik a know-how-val és a technikai feltételekkel, ismeri az iparágat, a piacokat és az érték- és ellátási láncok útvonalait.
- A GS1 támogatta a Körforgással/digitális termékútlevelel foglalkozó küldetés-specifikus munkacsoport* létrehozását, amelynek multidiszciplináris csapattagjai, köztük a GS1 szakértői, a kereskedelmi szövetségek képviselői

és a területen dolgozó iparági képviselők elemzik a GS1 szabványok illesztésének leghatékonyabb módját a körforgásos gazdasághoz.

- A GS1 megbízható partnere a gyártóknak, márkatulajdonosoknak, piactereknek, kereskedőknek és fogyasztóknak, akik a nonprofit szervezetre támaszkodnak, hogy az számukra olyan globális megoldásokat nyújtson, amelyek a teljes kereskedelmi folyamat javát szolgálják.
- A GS1 azonosítók és az ISO-kompatibilis adathordozók lehetővé teszik a vállalatok számára, hogy az adatattribútumokat egyazon 2D hordozón keresztül tegyék közzé, elkerülve a különböző hordozók feltüntetését ugyanazon (és néha kis méretű) címkén.

Amellett, hogy a GS1 bizonyítottan számos módon képes támogatni az ipart, az is bebizonyosodott, hogy a meglévő szabványok használata minimalizálja a költségeket, gyorsabb és egyszerűbb lesz a bevezetése, és az ipar nagy része számára már ismerős lesz.



Segítségre van szüksége?

A GS1 szabványok bevezetésében a Magyarország segít Önnek.

Vegye fel a kapcsolatot a GS1 Magyarországgal:

info@gs1hu.org

A kiadvány magyar nyelvű változatát az eredeti szerző kérésére és jóváhagyásával készítette:

GS1 Magyarország Nonprofit Zrt.

Az angol nyelvű eredetijének szerzője és szerkesztője:

GS1 in Europe

Galerie Ravenstein 4 box 10,
1000 Brussels – Belgium
E contactus@gs1eu.org

www.gs1.eu



A GS1 a GS1 AISBL bejegyzett védjegye.
© 2024 GS1 in Europe - Minden jog fenntartva.